

ACC. N:R M. 14444: 1-5.

Landskap: *Småland* Upptecknare: *Josef Brandtling, Hörmantorp*
Härad: *Konga* Berättare: *Johan Hörborg, "*
Socken: *Hörmantorp* Berättarens yrke: *f. d. hem. ägare*
Uppteckningsår: *1958* Född år *1870 i Hörmantorp*

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Gudstjänst och nattvardsgång. s. 1-5. LUF 107

Skriv endast på denna sida.

Gudsfräml och Mattvordsgång Gudsfräml

Övsa i huvudsak åren 1877-1917. 107

"Tiden för högtiden var så långt jag vet anten varit
 kl. 10 eller kl. 11. En tid efter jänvåren tillkom till
 församlingen en gudstjänsttid så att den
 nu sammanföll med tystid. Det ville inte försam-
 lingen ⁽¹⁹⁵¹⁻³⁸⁾ gå med på. Vi hade väl kommit när tyst-
 tidens i en rätt gudstjänst har börjat då tyckte
 man. På det svåraste arbetsföretaget i Gudsfräml: Nötta,
 ska vi komma utom bekännelsen och gå utom välsing-
 nelsen då kan vi lika väl ståna hemma. Det tyckte
 många var både onödigt och bra svarat. Gudstjänst-
 na beträffar av flera familjer hemma nästan var
 söndag. Då det var gånghög beträffar denna kyrka. Här
 var det gånghög pingstid. Så kom det hit mycket
 folk från alla håll, mest ungdomar. Många var fulla och de
 t. o. m. slags på kyrkbänken och därmed efter gudstjänsten.
 Gånghögarna tyckte av och var slut för skilskiftet.

Var det så att man inte skulle till kyrkan, så gick man så gott som vardagsklädd om helgdagarna. Långfredag och påskdagarna hade alla kyrkobesökare svarta kläder.

Det kunde hända att många gubbar stannade kvar i sockensatugårar över gudstjänsten, så kyrkordet Kugelberg (1889-1917) bestämde att det skulle vara stängd under tillväntan. Det var många som hade brunnare med sig och bjöd på mustadels i stallet och efter gudstjänsten, bl. a. Otto i Norra gård. Så blev jag bjuden på min jag, har aldrig blivit sjuk. Kungärd och Linné hade bestämda bänkar, de andra bänkarna byttes vid middagen. De byttes bakåt.

Jag minns en gång, jag var bara en pojke då, det var förskräckligt kallt, då var det ett snöigt stanspande med fötterna med kyrkostol så en kunde knappt höra något som helst.

Under min kyrkoårstid 1909-1917 var det bara en flicka, Alma Olsson som var inkallad av Kugelberg i sakristian före gudstjänsten. Han hade fått vänta bara två gånger. Han fick förmåningar enligt en bok han läste där ut. Han svarade

Ja många gånger.

Kollektet upptogs så länge jag minnes tillbaka endast i de två stora kollektors hälsorna av böppar vid utgångarna. Aldrig med liiv, de ha kommit till under senare tid. Undanlag gjordes mest när stutvaxen höjste kollektet. Så ställdes ett bord på korsgångarna att lägga kollektet på, under som sjöto stad icke till å bökade å bökade. En liten berättelse från den lilla församlingen Tequaby-Tofta berättad av Frans Övren som var född där (1848). Den kollektivtliga prästkollektatet skulle enligt ord tacksa för kollektet samt säga därpå. Där tacksade en kandidat med följande ord: Tequaby och Tofta, de hedra sig med inte ofta, 3 dalre å 2 öre, det var inte mycket å tacksa för.

Andaktstund uti i socknen hölls i samband med husföreläsningarna. De hölls växelvis i varje gård inom katte. Vårberöende gård sängades gärna upp genom målning, tapetsering o. d. till dess. Färd hölls allmänt fästas i hästredanshusen, med alla som var agifta. Så var

Det starkt kalas varvid folket fick sin traktning i andra
rummet allt efter det de ropats upp till husföreläsning av prästen.
Efter att föreläsningen var avslutad vidtog avslutnings-
med ett par timmars "Sharp" bibelföreläsning av prästen,
som därmed förklarade sig vid Spiritus förbannelse.
Jag minnes att husföreläsningen som hölls i september 1877,
då var det alltså djupt med snö.

Nattvardsgängarna.

Jag minnes då icke att det någonsin varit någon skill-
nad på folk å folk vid nattvardsgängarna. Överblivet
nattvardsvärd vill icke här påstå att vi skulle slå till-
baka, om han var jäs mästare i listan så han frågade
aldrig vad vi gjorde med det. Det som var kvar i kottarna
det gjorde kyrkvärdarna. Proskamp på, å det äviska
- ja - ja - då höllas då icke tillbaka --- Överbliven
abblatär därmed, de ledas tillbaka.

Man skulle annars sig till nattvardsgängarna
före i sakristian. Det var då brukligt att de som ledas

vid därtill som en frivillig avgift till prostens del taga
ju hert av Hagsberg.

Så långt fram som under min kyrkostyrelse tid var
det många som han å bad om nattvardsvin till
sjuka personer, men det ville inte Hagsberg att vi
skulle lämna".

114444:5